

[Waldorff]

bemærkningerne i vores forslag, så er det ikke helt præcist, hvad det faktisk går på, om det går på den samlede belastning af miljøet, altså om det er dér, han er uenig, eller om det går på den indsats, man faktisk udøver.

Hr. Camre erklærer, at socialdemokratiet også er enig i principperne. Det lyder godt, men hvad kommer der ligesom ud af det? For mig at se bliver det ligesom stadig væk en talemåde, hvor realiteten i det er, at man grundlæggende står fast på den holdning, som er udtrykt i formålsparagraffen i miljøloven, nemlig at miljømæssige hensyn skal afvejes over for den samfundsmæssige nytte. Som vi har skrevet i bemærkningerne, er denne skelnen fantastisk afslørende for den miljøpolitik, man står for, idet man klart forstår samfundsmæssig nytte som produktion. Samfundsmæssig nytte forstås som stående over for og værende noget andet end f. eks. befolkningens økologiske, sundhedsmæssige, sociale interesser. Det er dér, den afgørende uenighed ligger.

Det er ikke, fordi vi forestiller os, at man her i folketinget kan vedtage en lov, som siger: i morgen gør vi alting anderledes, vi stiller bare en hel masse krav til virksomhederne, så bliver det godt. Selvfølgelig kan man ikke stille krav til virksomhederne, uden at det har nogle konsekvenser. Der er nogle, der lukker, det er helt klart; der er også andre, der kan bære det. Der er f. eks. ingen af os, der er i tvivl om, at medicinalvarefabrikerne sagtens ville kunne bære en ganske betydelig skærpelse af miljøkravene med hensyn til deres udledning af spildevand og sådan nogle ting.

Det, som er afgørende, og det punkt, hvor vi nok må sige, at vi er meget uenige, er, at vi afviser, at man i sine principper for en miljølovgivning skal tvinge befolkningen til at vælge: vil I arbejde, eller vil I dø af kræft? Det er – groft trukket op – i masser af tilfælde valget. Det er altså afgørende, om man i sidste ende vil tilslutte sig nogle principper, som ikke så meget går på uden videre at ændre alting – det tror vi nemlig ikke kan lade sig gøre – men som betyder en væsentlig styrkelse af de befolkningsgrupper, som fører en kamp for miljøet og for deres egen sundhedstilstand. Jeg mener, det er det, det hele står og falder med. Hvis det er en effektiv indsats på det niveau, så er det selvfølgelig

smadder godt, at man er enig i principperne i VS' forslag.

Hr. Camre sagde ligesom, at de aktuelle problemer – jeg går ud fra, at han mener giftskandalerne – ikke ville have set anderledes ud, hvis VS' forslag blev vedtaget. I den udstrækning, det er noget, der er gravet ned for længe siden, så ville det selvfølgelig ikke have været tilfældet, hvis vi havde vedtaget vores forslag. Men jeg ved ikke, om hr. Camre kan garantere over for mig, at der ikke stadig væk graves gift ned. Det ville i hvert tilfælde kunne ændres ved, at man indførte åbenhed og oplysningspligt omkring virksomhedernes produktion. Det ville betyde, at både de omkringboende og arbejderne på en fabrik kunne overskue hele produktionsprocessen, kunne sige, hvad det var for nogle processer, som foregik, og ville kunne føre kontrol med, hvad det er for affaldsstoffer, og hvor de bliver af. Det er derfor, princippet om åbenhed er så vigtigt.

Det, der foregår i øjeblikket, er, at der faktisk, selv efter den store offentlighed, er vogntog, der vender om ved porten til Kommunekemi. Man konstaterer, at det koster penge at komme af med sit affald, hvorefter man kører tilbage, og hvor bliver det så af? Hvis ikke det bliver gravet ned, så forsvinder det ud i kloakkerne, ligesom en masse andet spildevand i forvejen gør. Det er på dette punkt, jeg siger, at det er helt utilstrækkeligt, at man her bare vil lempe tavshedspligten, fordi den stadig væk indeholder hensynet til konkurrenceproblemer, til økonomien hos virksomhederne, hvad der i bund og grund er uforeneligt med befolkningens viden om de miljømæssige problemer, som rejses på grund af produktionen.

Klageretten er faktisk en meget lille ting, vi har taget med her. Det er kun et lille hjørne af hele dette problem. Det grundlæggende problem er, at der sker en opsplnitning imellem dem, der er inde på virksomheden, og dem, der er uden for virksomhederne. Det er fuldstændig absurd, at man hele tiden kommer til at vælge: hvem af os skal have møget? Skal vi beholde det på virksomheden, eller skal vi sende det udenfor? Det er nødvendigt, at man udformer principper på længere sigt igennem en fælles lovgivning for hele miljøet, uden for og inden for fabriksporten, i den aktuelle situation med udgangspunkt i, at det drejer sig om at få disse